

Bruxelles, 12. lipnja 2023.
(OR. en)

9803/23

Međuinstitucijski predmet:
2022/0196(COD)

AGRI 275
PESTICIDE 27
SEMENCES 23
AGRILEG 88
ENV 555
PHYTOSAN 33
CODEC 960

IZVJEŠĆE

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće
Br. preth. dok.:	8395/2/23 REV 2 9063/23
Br. dok. Kom.:	10654/22
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115 – izvješće o napretku – razmjena mišljenja

I. UVOD

1. Komisija je 22. lipnja 2022. dostavila Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o održivoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja i izmjeni Uredbe (EU) 2021/2115¹.

¹ 10654/22 +ADD 1 – 6.

2. Prijedlogom se postojeće zakonodavstvo (Direktiva 2009/128/EZ) namjerava zamijeniti uredbom kako bi se ujednačile nacionalne politike u vezi s upotrebom pesticida i bolje ih uskladilo s ciljevima relevantnih vodećih inicijativa EU-a u okviru europskog zelenog plana (kao što su strategija „od polja do stola” i strategija za bioraznolikost) te s ciljevima strategije EU-a za kemikalije i akcijskog plana za nultu stopu onečišćenja. Taj je prijedlog odgovor na Komisijino zauzimanje da se do 2030. cjelokupna upotreba kemijskih pesticida u EU-u i rizik od njih smanje za 50 %, te da se za isto toliko smanji i upotreba opasnijih pesticida, kako je navedeno u strategiji „od polja do stola” i strategiji za bioraznolikost. Njome se ujedno nastoji osigurati razmjeran, realističan, ali i ambiciozan pristup razmatranju sve veći bojazni u društvu u pogledu pesticida.

II. TRENUTAČNO STANJE RADA U VIJEĆU

3. Komisija je 13. srpnja 2022. Radnoj skupini za bilje i pitanja biljnog zdravlja (dalje u tekstu „Radna skupina”) predstavila Prijedlog i procjenu njegova učinka, nakon čega je uslijedila prezentacija na sastanku Vijeća AGRIFISH 18. srpnja 2022. Razmatranje članaka prijedloga i detaljne rasprave o njima tijekom češkog predsjedanja sažeti su u izvješću o napretku² koje je ono predstavilo na sastanku Vijeća AGRIFISH 12. prosinca 2022.
4. Vijeće je 19. prosinca 2022. donijelo Odluku Vijeća o zahtjevu Komisiji da pripremi studiju kojom se dopunjuje postojeća procjena učinka prijedloga³. Komisija je 22. ožujka 2023. uputila pismo⁴ švedskom predsjedništvu u kojem odgovara na zahtjev koji je Vijeće, na temelju članka 241. UFEU-a, izrazilo navedenom odlukom Vijeća. U pismu se navodi da će „Komisija u duhu lojalne suradnje i u iznimnim slučajevima, na osnovi dostupnih dokaza i podataka, pružati dodatne informacije kako to zatraži Vijeće i čim one postanu dostupne tijekom proljeća 2023.”.

² 15774/22.

³ [EUR-Lex - 32022D2572 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁴ 7775/23.

5. Švedsko predsjedništvo je od siječnja 2023. nastavilo rasprave o prijedlogu u okviru Radne skupine. To je bilo u skladu sa željom koju je većina ministara izrazila na sastanku Vijeća AGRIFISH u prosincu da se bez nepotrebnog odgađanja nastavi s razmatranjem različitih tehničkih aspekata tog prijedloga. Prijedlogu je posvećeno ukupno sedam sastanaka Radne skupine (a od toga je jedan sastanak u veljači trajao dva dana). Sastanak održan 28. ožujka 2023. bio je jedini sastanak koji je organiziran kao neformalna videokonferencija članova Radne skupine i označio je kraj prvog razmatranja cijelog prijedloga i rasprave o njemu (uz iznimku članaka od 34. do 36.). Sastanci Radne skupine u travnju, svibnju i lipnju bili su posvećeni raspravi o kompromisnim tekstovima predsjedništva o poglavlju IV. i člancima od 20. do 28. (zajedno s povezanim uvodnim izjavama i Prilogom III.).
6. Predsjedništvo je za navedene sastanke pripremlilo tri napomene za usmjeravanje rasprava⁵ s objašnjenjima promjena koje je predložilo predsjedništvo u odnosu na prijedlog Komisije te je pozvalo države članice da dostave komentare i doprinose u vezi s temama o kojima se raspravljalo.

III. GLAVNA PITANJA I OSTVARENI NAPREDAK

7. Jedno od ključnih pitanja koja je većina delegacija istaknula u pogledu **integrirane zaštite bilja (poglavlje IV.)** bila je **obveza** u prijedlogu Komisije za države članice da **donesu pravno obvezujuća pravila za pojedine usjeve** radi provedbe integrirane zaštite bilja. Te su delegacije dovele u pitanje taj prijedlog tvrdeći da integrirana zaštita bilja po svojoj prirodi traži fleksibilnost jer ju je potrebno prilagoditi različitim usjevima i različitim situacijama, istodobno izbjegavajući dug zakonodavni postupak koji se zahtijeva obveznim pravilima, uz njihovo inherentno dodatno administrativno opterećenje.

⁵ WK 5151/2023, WK 5988/2023 i WK 7079/2023.

8. S druge strane, nekoliko drugih delegacija naznačilo je da bi se mogle složiti s obveznim pravilima za pojedine usjeve. Nadalje, neke delegacije istaknule su da već imaju nacionalne sustave s pravno obvezujućim (ili djelomično pravno obvezujućim) preporukama, smjernicama i/ili pravilima za pojedine usjeve ili sektore koje žele zadržati.
9. Kao odgovor na navedena stajališta predsjedništvo predlaže da se državama članicama omogući fleksibilnost da donesu ili smjernice za pojedine usjeve/sektore ili pravno obvezujuća pravila za pojedine usjeve/sektore. Tom bi se mogućnošću državama članicama pružila mogućnost da zadrže svoja postojeća obvezujuća nacionalna pravila ili da donesu takva nova pravila na dobrovoljnoj osnovi. Ta pravila za pojedine usjeve ili sektore ne bi trebala obuhvaćati sva pitanja koja su trenutačno obuhvaćena postojećim smjernicama za pojedine usjeve predviđenima Direktivom o održivoj upotrebi pesticida. Umjesto toga, država članica mogla bi odlučiti da samo određene aspekte tih smjernica pretvori u pravila, dok bi drugi mogli ostati kao smjernice. Obveza obavješćivanja Komisije devet mjeseci prije donošenja pravila za pojedini usjev ili sektor ostala bi kako je predviđeno prijedlogom Komisije, ali bi, ako Komisija na njih uloži prigovor, dotična država članica izmijenila tekst pravila ili opravdala neuzimanje u obzir prigovora Komisije. Nadalje, predsjedništvo predlaže da države članice donesu smjernice za pojedine usjeve ili sektore za najmanje 75 % korištene poljoprivredne površine (isključujući povrtnjake) u odnosu na prijedlog Komisije kojim se predviđa da bi države članice trebale donijeti pravila za pojedine usjeve za 90 % iste površine.
10. Osim toga, u kompromisnom tekstu predsjedništva pojašnjava se da profesionalni korisnici trebaju primjenjivati opća načela integrirane zaštite bilja u skladu s člankom 13. Ako profesionalni korisnik poštuje relevantne smjernice za pojedini usjev ili sektor, smatra se da je taj profesionalni korisnik primijenio opća načela integrirane zaštite bilja utvrđena u članku 13. u odnosu na relevantni usjev ili sektor. Nadalje, za profesionalnu uporabu morat će se primjenjivati pravila za pojedine usjeve ili sektor ako je takva pravila donijela država članica u kojoj djeluju.

11. Nekoliko delegacija istaknulo je i da se u poglavlju IV. spominje samo sprečavanje i kontrola „štetnih organizama”, a ne cijeli opseg upotreba predviđen člankom 2. stavkom 1. Uredbe (EZ) 1107/2009. Stoga, kako bi se pojasnilo da integrirana zaštita bilja obuhvaća održivu uporabu *svih* vrsta sredstava za zaštitu bilja obuhvaćenih Uredbom (EZ) 1107/2009, predsjedništvo predlaže da se navede kako profesionalni korisnici moraju primjenjivati opća načela integrirane zaštite bilja navedena u članku 13. pri poduzimanju bilo kakvih djelovanja u cilju zaštite bilja kako je navedeno u članku 2. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.
12. U skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) 1107/2009 profesionalni korisnici obvezni su čuvati evidenciju o svojoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja tri godine. Nekoliko delegacija predložilo je da se trajanje čuvanja podataka u registru integrirane zaštite bilja uskladi s razdobljem utvrđenim u članku 67. Uredbe (EZ) 1107/2009. Međutim, za razliku od članka 67. Uredbe (EZ) 1107/2009, člankom 16. prijedloga Uredbe o održivoj upotrebi pesticida predviđeno je da podatke u registru integrirane zaštite bilja mora čuvati nadležno tijelo odgovorno za registar integrirane zaštite bilja, za koje bi bilo korisnije dulje razdoblje kako bi se mogla vidjeti kretanja tijekom vremena. Stoga se u kompromisnom tekstu predsjedništva predlaže da bi nadležno tijelo trebalo čuvati podatke u registru integrirane zaštite bilja 10 godina.
13. U člancima 20. i 21. kompromisnog teksta predsjedništva predlaže se pojašnjenje uvjeta potrebnih za primjenu iz zraka sredstava za zaštitu bilja. U članku 24. pojašnjeni su i zahtjevi za prodaju sredstava za zaštitu bilja za
 1. profesionalne korisnike, ili njihove predstavnike, koji moraju imati valjanu potvrdu o osposobljavanju kao preduvjet za kupnju sredstava za zaštitu bilja i
 2. neprofesionalne korisnike (uključujući za internetsku prodaju), u pogledu kojih distributeri imaju obvezu obavješćivanja o pravilnoj upotrebi sredstava za zaštitu bilja u skladu s člankom 55. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

14. U pogledu **osposobljavanja, informiranja i podizanja svijesti (poglavlje VII.)**, u kompromisnom tekstu predsjedništva predlaže se uključivanje nove definicije „potvrde o osposobljavanju” kojom bi se pojasnilo da bi to mogla biti potvrda o osposobljavanju ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar. U tekstu se pojašnjava i da je na državama članicama da odluče koje sustave žele upisati i da to dostave kao dokaz osposobljavanja. Nadalje, u tekstu se pojašnjava da je za dobivanje potvrde o osposobljavanju potrebno dokazati relevantno znanje polaganjem ispita ili testiranjem. Još jedan prijedlog predsjedništva, u skladu s komentarima nekoliko delegacija, jest da će potvrda o osposobljavanju vrijediti najviše pet godina (u usporedbi s deset godina kako je predviđeno u prijedlogu Komisije za distributera ili profesionalnog korisnika, a pet godina za savjetnika).
15. Kompromisnim tekstom predsjedništva pojašnjava se i da se profesionalni korisnici moraju savjetovati s neovisnim savjetnikom (članak 25.a) za strateške **savjete o integriranoj zaštiti bilja** svake tri godine (umjesto svake godine, kako je predviđeno prijedlogom Komisije). Nadalje, takvi se savjeti mogu pružiti pojedinačno ili u skupinama, osobno ili putem sastanka na daljinu. Nadležna tijela morat će donijeti odredbe kako bi osigurala neovisnost svih registriranih savjetnika, navodeći pravila za izbjegavanje sukoba interesa.
16. Na posljednjem sastanku Radne skupine 6. lipnja velika većina delegacija izrazila je zadovoljstvo dosadašnjim radom predsjedništva i potvrdila da je revidirani kompromisni tekst predsjedništva o poglavlju IV. jasniji i da se njime uvažavaju mnoge bojazni delegacija. Međutim, potrebna su dodatna pojašnjenja i promišljanja o pitanjima kao što su odgovornosti „profesionalnih korisnika” sredstava za zaštitu bilja, interakcija između smjernica i pravila za pojedine usjeve, načini njihove primjene te kako su povezani s financiranjem u okviru ZPP-a. Još jedno važno pitanje bilo je administrativno opterećenje koje zahtijeva predloženi elektronički registar integrirane zaštite bilja. Nekoliko delegacija uložilo je analitičku rezervu na najnovije promjene koje je predložilo predsjedništvo, navodeći potrebu za detaljnijim ispitivanjem kompromisnog teksta predsjedništva.

17. Tekst naveden u Prilogu ovom izvješću o napretku isti je kao i u navedenim kompromisnim tekstovima predsjedništva⁶.

V. ZAKLJUČAK

18. Predsjedništvo smatra da se radom na toj točki pruža čvrsta osnova za daljnji napredak u Vijeću.

S obzirom na sastanak Vijeća AGRIFISH 26. lipnja 2023. ministri se pozivaju da prime na znanje ovo izvješće o napretku i razmijene mišljenja.

⁶ 8395/2/23 REV 2 i 9063/23.

POGLAVLJE IV.

INTEGRIRANA ZAŠTITA BILJA

Članak 12.

Integrirana zaštita bilja

1. Profesionalni korisnici služe se integriranom zaštitom bilja primjenjujući **opća načela navedena u članku 13. [...]**
- 1.a Profesionalni korisnici mogu primijeniti smjernice za pojedini usjev ili sektor koje je država članica u kojoj oni djeluju donijela za relevantan usjev ili sektor i površinu u skladu s člankom 14. i izvodeći djelovanja iz članka 13. stavka 8. Ako profesionalni korisnik primjenjuje smjernice za pojedini usjev ili sektor, smatra se da je taj profesionalni korisnik primijenio opća načela integrirane zaštite bilja utvrđena u članku 13. u odnosu na relevantni usjev ili sektor.
- 1.b Profesionalni korisnici mogu primijeniti pravila za pojedini usjev ili sektor ako je država članica u kojoj oni djeluju donijela takva pravila za relevantan usjev ili sektor i površinu u skladu s člankom 14. i izvodeći djelovanja iz članka 13. stavka 8.
2. [...] (*premješteno u članak 25.a*)

Uvodna izjava 20.a

- (20.a) Kako bi se podržala ambiciozna provedba integrirane zaštite bilja, države članice trebale bi imati mogućnost uključivanja posebnih dobrovoljnih mjera u smjernice za pojedine usjeve ili sektore koje mogu primiti financijsku potporu u okviru ZPP-a ako nadilaze osnovne zahtjeve koje države članice mogu odlučiti utvrditi u pravilima za pojedine usjeve ili sektor.**

[...]

Članak 13.

Opća načela integrirane zaštite bilja

1. Prije nego što pribjegnu primjeni kemijskih sredstava za zaštitu bilja, profesionalni korisnici prvo razmatraju, a prema potrebi i primjenjuju, mjere koje ne zahtijevaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja kojima se sprečavaju ili suzbijaju štetni organizmi.

2. Evidencije profesionalnih korisnika iz članka 15. stavka 1. dokazuju da su razmotrili [...] sljedeće mogućnosti, prema potrebi:
- plodored,
 - upotrebu suvremenih tehnika uzgoja, uključujući tehniku suzbijanja korova ustajaloga sjemena, rokove i gustoću sijanja, podusjeve, uzgoj međuusjeva, konzervacijsku obradu zemljišta, obrezivanje i izravno sijanje,
 - upotrebu otpornih ili tolerantnih **sorti** [...] i ovjerenog ili jednakovrijednog [...] **biljnog reproduksijskog materijala**,
 - primjenu postupaka uravnotežene gnojidbe, gnojidbe vapnenim gnojivom i navodnjavanja ili drenaže,
 - sprečavanje širenja štetnih organizama provođenjem higijenskih mjera, uključujući redovito čišćenje strojeva i opreme,
 - zaštitu i poticanje važnih korisnih organizama [...] unutar i izvan proizvodnih mjesta,
 - isključivanje štetnih organizama korištenjem zaštićenih konstrukcija, mreža i drugih fizičkih prepreka.
3. Profesionalni korisnici prate štetne organizme primjerenim metodama i alatima [...]. Takve metode i alati uključuju barem jedno od sljedećeg:
- a) promatranje na terenu;
 - b) znanstveno utemeljene sustave upozorenja, predviđanja i ranog dijagnosticiranja, ako je moguće;
 - c) upotrebu savjeta stručno kvalificiranih savjetnika.

4. Profesionalni korisnici mogu upotrebljavati kemijska sredstva za zaštitu bilja samo ako su ona nužna za postizanje prihvatljivih razina suzbijanja štetnih organizama nakon što razmotrene sve druge nekemijske metode iz stavaka 1. i [...] 2. i ako je ispunjen ijedan od sljedećih uvjeta:
- a) rezultati praćenja [...] na osnovi zabilježenih opažanja pokazuju da je zbog prisutnosti dovoljno velikog broja štetnih organizama potrebno pravodobno primijeniti kemijske proizvode za zaštitu bilja;
 - b) profesionalni korisnik putem evidentirane odluke odlučuje upotrijebiti sredstva za zaštitu bilja iz preventivnih razloga ako je to opravdano sustavom podrške u odlučivanju ili je opravdao savjetnik koji ispunjava uvjete iz članka [...] [25.a].
5. [...]
6. Profesionalni korisnici zadržavaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i drugih oblika intervencije na razinama koje su [...] nužne **u skladu s dobrom praksom za zaštitu bilja kako je definirana u članku 3. stavku 18. Uredbe (EZ) br. 1107/2009** i koje ne povećavaju rizik za razvoj otpornosti populacija štetnih organizama. Kada je to moguće, profesionalni korisnici primjenjuju sljedeće mjere:
- a) smanjeni stupanj primjene;
 - b) smanjeni broj primjena;
 - c) djelomične primjene;
 - d) strogo lokaliziranu primjenu.

7. Ako je poznat rizik od otpornosti na neku mjeru zaštite bilja i ako razina zaraze štetnim organizmima zahtijeva višekratnu primjenu te mjere [...], profesionalni korisnici primjenjuju dostupne strategije protiv stvaranja otpornosti kako bi se zadržala učinkovitost te mjere.

Ako mjera za zaštitu bilja uključuje višekratnu upotrebu sredstava za zaštitu bilja, profesionalni korisnici upotrebljavaju sredstva za zaštitu bilja s različitim načinima djelovanja ako su dostupna.

8. Profesionalni korisnici poduzimaju sve sljedeće mjere:
- a) provjeravaju i dokumentiraju razinu uspješnosti primijenjenih mjera zaštite bilja na temelju evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja i drugim intervencijama te praćenja štetnih organizama;
 - b) pri odlučivanju o budućim intervencijama primjenjuju informacije dobivene provođenjem mjera iz točke (a).
9. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se izmjenjuju popis opcija naveden u stavku 2., metode i **alati** navedeni u stavku 3. [...] i mjere iz stavka 6. ovog članka kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.

Članak 13.a

Profesionalni korisnici primjenjuju opća načela integrirane zaštite bilja navedena u članku 13. pri poduzimanju bilo kojih djelovanja u cilju zaštite bilja kako je navedeno u članku 2. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

Članak 14. (bivši članak 15.)

Smjernice i [...] pravila za pojedine usjeve ili sektore

1. Države članice donose agronomske smjernice [...], na osnovi integrirane zaštite bilja, za uzgoj ili skladištenje određenog usjeva **ili za pojedini sektor**, koje se osmišljene kako bi se osiguralo da se kemijska zaštita usjeva upotrebljava samo nakon što su razmotrene sve druge nekemijske metode i, **ako je primjenjivo**, ako se dosegne prag za intervenciju („smjernice za pojedini usjev **ili sektor**”) [...]. Smjernicama za pojedini usjev **ili sektor** [...] provode se načela integrirane zaštite bilja, navedena u članku 13. za relevantne usjeve **ili sektore**.
2. [...] (premješteno u stavak 3.c)
3. Do ... [*Ured za publikacije: molimo unijeti datum = prvi dan u mjesecu nakon 24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe*] svaka država članica uspostavlja učinkovite [...] smjernice za pojedine usjeve **ili sektore** [...] za usjeve **ili sektore** koji obuhvaćaju površinu koja čini najmanje 75 % njezine korištene poljoprivredne površine (osim povrtnjaka). [...]

- 3.a** Države članice mogu donijeti zakonski obvezna agronomska pravila na osnovi načela integrirane zaštite bilja za uzgoj ili skladištenje određenog usjeva ili za pojedini sektor i koji su osmišljeni kako bi se osiguralo da se kemijska zaštita bilja upotrebljava samo nakon što su razmotrene sve druge nekemijske metode i, ako je primjenjivo, ako se dosegne prag za intervenciju („smjernice za pojedini usjev ili sektor”) Smjernicama za pojedini usjev ili sektor za relevantni se usjev ili sektor provode, u cijelosti ili djelomično, načela integrirane zaštite bilja utvrđena u članku 13. te se ona utvrđuju u obvezujućem pravnom aktu. Ako država članica donese pravilo za pojedini usjev ili sektor kojim se u potpunosti provode načela integrirane zaštite bilja utvrđena u članku 13., smatra se da relevantni usjev ili sektor ima smjernicu kako se traži u stavku 3.
- 3.b** Pri donošenju smjernica ili pravila za pojedine usjeve ili sektore države članice uzimaju u obzir relevantne poljoprivredne uvjete, uključujući vrstu tla i usjeva te prevladavajuće klimatske uvjete.
- 3.c** Svaka država članica imenuje nadležno tijelo odgovorno za osiguravanje znanstvene utemeljenosti smjernica ili pravila za pojedine usjeve **ili sektore** i [...] njihove usklađenosti s [...] člankom 13.
4. [...] (izmijenjeno i premješteno u stavak 7.a)
5. [...] (izmijenjeno i premješteno u stavak 7.a)

6. U smjernicama za pojedini usjev **ili sektor** [...], posebno se navodi barem sljedeće:
- a) gospodarski najznačajnije štetne organizme koji utječu na usjevi **ili sektor**;
 - b) nekemijske intervencije koje uključuju kontrole usjeva, fizičke i biološke kontrole koje su učinkovite protiv štetnih organizama iz točke (a) i kvalitativne kriterije ili uvjete pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;
 - c) ako je dostupno, [...] sredstva za zaštitu bilja s niskim rizikom ili alternative kemijskim sredstvima za zaštitu bilja čija upotreba je [...] **dopuštena protiv** štetnih organizama iz točke (a) i kvalitativne kriterije ili uvjete pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;
 - d) [...] kemijska sredstava za zaštitu bilja koja nisu sredstva za zaštitu bilja s niskim rizikom čija upotreba je [...] **dopuštena protiv** štetnih organizama iz točke (a) i kvalitativne kriterije ili uvjete pod kojima se te intervencije trebaju izvršiti;
 - e) ako je dostupno, kvantitativne kriterije ili uvjete pod kojima se kemijska sredstva za zaštitu bilja mogu koristiti nakon što su iscrpljena sva druga sredstva kontrole koja ne zahtijevaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
 - f) ako je dostupno, mjerljive kriterije ili uvjete pod kojima se mogu upotrebljavati opasnija sredstva za zaštitu bilja nakon što su iscrpljena sva druga sredstva kontrole koja ne zahtijevaju upotrebu kemijskih sredstava za zaštitu bilja;
 - g) obvezu evidentiranja opažanja kojima se dokazuje da je dosegnuta relevantna granična vrijednost, ako je dostupno.

7. Svaka država članica redovito preispituje svoje smjernice za pojedine usjeve **i sektore** [...] i prema potrebi ih ažurira, među ostalim i kada je to potrebno kako bi se uzele u obzir promjene u dostupnosti alata za suzbijanje štetnih organizama.
- 7.a** Najmanje devet mjeseci prije trenutka kada se na temelju nacionalnog prava počne primjenjivati pravilo za pojedini usjev **ili sektor**, država članica obavještuje Komisiju, koja u roku od šest mjeseci od primitka nacrtu može uložiti prigovor na njegovo donošenje u državi članici, ako smatra da nacrt nije u skladu s **načelima kriterija integrirane zaštite bilja** [...] utvrđenima u **članku 13.** [...] Ako Komisija uloži prigovor, država članica mijenja tekst na osnovi prigovora Komisije ili navodi razloge zašto ih se ne uzima u obzir.
8. Država članica koja namjerava ažurirati svoje pravilo za pojedini usjev **ili sektor** to priopćuje Komisiji koja u roku od tri mjeseca od primitka nacrtu, može uložiti prigovor na ažuriranje pravila za pojedini usjev **ili sektor** u državi članici ako smatra da nacrt nije u skladu s **načelima kriterija integrirane zaštite bilja** [...] utvrđenima u **članku 13.** [...] Ako Komisija uloži prigovor, država članica mijenja tekst na osnovi prigovora Komisije ili navodi razloge zašto ih se ne uzima u obzir.
9. [...] (pojednostavnjeno i premješteno u stavak 8.)
10. [...]
11. Svaka država članica objavljuje sve svoje smjernice i pravila za pojedine usjeve **ili sektore** na internetskim stranicama i o tome obavještuje Komisiju.
12. Komisija na internetskoj stranici objavljuje poveznice na internetske stranice iz stavka 11. države članice.

13. Do ... [*Ured za publikacije: unijeti datum = prvi dan u mjesecu koji slijedi sedam godina nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe*] Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću [...] o donošenju [...] smjernica i [...] pravila za pojedine usjeve **ili sektore** u državama članicama i **sukladnosti tih smjernica i pravila s člankom 14. i sukladnosti s općim načelima kriterija integrirane zaštite bilja u skladu s člankom 13. u državama članicama.**

Uvodna izjava 20.:

20. Kako bi se **profesionalnim korisnicima** [...] olakšalo **usklađivanje s načelima** integrirane zaštite bilja, potrebno je utvrditi smjernice za pojedini usjev ili sektor [...] kojih bi se profesionalni korisnik trebao pridržavati u vezi s pojedinim usjevom **ili sektorom** i regijom u kojoj profesionalni korisnik djeluje. **Države članice mogu donijeti pravno obvezujuća pravila za pojedine usjeve ili sektore ili umjesto smjernica za pojedine usjeve ili sektore ili kao dopunu takvim smjernicama.** [...] U takvim pravilima ili [...] smjernicama za pojedine usjeve **ili sektore** navode se opća načela integrirane zaštite bilja **za pojedine usjeve ili sektore**. Kako bi se osiguralo da su smjernice za pojedine usjeve **ili sektore** [...] u skladu s općim načelima integrirane zaštite bilja, trebalo bi utvrditi detaljna pravila o tome [...] što bi točno trebale značiti [...] takve smjernice.[...] Komisija bi trebala provjeriti razvoj, primjenu i provedbu [...] pravila.[...]. **Kako bi se profesionalnim korisnicima olakšalo pridržavanje smjernica za pojedine usjeve ili sektor, potrebno je osigurati da imaju informacije o svim sredstvima za zaštitu bilja koja se primjenjuju na njihov usjev ili sektor. Stoga je primjereno da države članice u smjernice za pojedine usjeve uključe upućivanje na sva odobrena sredstva za zaštitu bilja koja se mogu upotrebljavati za taj usjev ili sektor, uključujući i to jesu li kategorizirana kao niskorizična, kemijska ili opasnija sredstva za zaštitu bilja. Takve smjernice mogu se, primjerice, osigurati putem internetskih stranica na kojima su navedena sva odobrena sredstva za zaštitu bilja i njihove odobrene upotrebe.**

[...]

Članak 15. (bivši članak 14.)

Evidencija mjera za integriranu zaštitu bilja i upotrebu sredstava za zaštitu bilja [...] od strane profesionalnih korisnika

1. Kad profesionalni korisnik [...] poduzme preventivnu mjeru ili izvrši intervenciju, taj korisnik [...] unosi sljedeće informacije u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja iz članka 16. koji obuhvaća područje na kojem taj profesionalni korisnik djeluje:
 - a) sve preventivne mjere ili intervencije u skladu s člankom 13. **i ako je relevantno sve opise sukladnosti sa smjernicama za pojedine usjeve ili sektore** [...];
 - b) sve preventivne mjere ili intervencije i sve **opise** [...] sukladnosti s [...] pravilima za pojedine usjeve **ili sektore** u slučaju kojih [...] su pravila prilagođena za relevantan usjev **ili sektor** i područje u državi članici u kojoj profesionalni korisnik djeluje;

Profesionalni korisnik unosi informacije iz ovog stavka do 31. siječnja godine koja slijedi nakon godine u kojoj su provedene preventivne mjere intervencije.

2. [...]

3. Profesionalni korisnik [...] u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja iz članka 16. unosi elektronički zapis o svakoj [...] **upotrebi** sredstva za zaštitu bilja u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009. Profesionalni korisnik [...] unosi i elektronički zapis u kojem navodi jesu li korišteni uređaji za primjenu iz zraka ili na tlu.
- 3.a Evidentiranje informacija iz stavka 3. u elektronički registar integrirane zaštite bilja i registar upotrebe sredstava za zaštitu bilja smatra se izradom evidencije o upotrebi sredstava za zaštitu bilja u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.**
4. Kako bi se osigurala ujednačena struktura unosa koje profesionalni korisnici trebaju napraviti [...] u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja u skladu sa stavicima od 1. i 3., Komisija [...] **može** provedbenim aktima donijeti standardni obrazac za takve unose. Svaki takav obrazac sadržava polja za unos evidencija koje se moraju voditi u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i zahtijeva upotrebu prepoznatljive identifikacijske oznake. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 41. stavka 2.

Nova uvodna izjava

- (17.a) **Profesionalni korisnik znači svaka osoba koja upotrebljava sredstvo za zaštitu bilja u okviru svojih profesionalnih aktivnosti. To uključuje npr. gospodarske subjekte, tehničare, poslodavce i samozaposlene osobe, i u poljoprivredi i u drugim sektorima.**

Izmjena uvodne izjave 18.

18. Za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša potreban je pristup suzbijanju štetnih organizama kojim se primjenjuje integrirana zaštita bilja i osigurava pažljivo razmatranje svih dostupnih sredstava kojima se sprečava razvoj populacija štetnih organizama, a upotreba kemijskih sredstava za zaštitu bilja održava na razinama koje su gospodarski i ekološki opravdane te se rizici za zdravlje ljudi i okoliš svode na najmanju moguću mjeru. „Integrirana zaštita bilja” naglašava rast zdravog usjeva s najmanjim mogućim ometanjem poljoprivrednih ekosustava, potiče prirodne mehanizme suzbijanja štetnih organizama i primjenjuje kemijsku kontrolu samo ako su iscrpljena sva druga sredstva kontrole. **Isti bi pristup trebalo primijeniti kako bi se postigli drugi ciljevi zaštite bilja, kao što je utjecaj na životni proces bilja, navedeni u članku 2. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.** Kako bi se osigurala dosljedna provedba integrirane zaštite bilja na terenu, potrebno je utvrditi jasna pravila u ovoj Uredbi. Kako bi ispunio obvezu praćenja integrirane zaštite bilja, profesionalni korisnik trebao bi razmotriti i provesti sve metode i prakse kojima se izbjegava upotreba sredstava za zaštitu bilja. Kemijska sredstva za zaštitu bilja trebala bi se upotrebljavati samo ako su **razmotrena** [...] sva druga sredstva kontrole. Kako bi se osigurala i pratila usklađenost s tim zahtjevom, važno je da profesionalni korisnici vode evidenciju [...] **o upotrebi** sredstava za zaštitu bilja ili [...] bilo kojim drugim mjerama poduzetima u skladu s integriranom zaštitom bilja [...]. Ta je evidencija potrebna i za primjenu iz zraka.

Izmjena uvodne izjave 19.

19. Da se izbjegne nepotrebno udvostručavanje, Komisija **zajedno s državama članicama može izraditi** [...] standardni predložak [...] za integraciju evidencije o mjerama poduzetima u skladu s integriranom zaštitom bilja, koju vode profesionalni korisnici, s evidencijom koja se vodi u skladu s člankom 67. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

Članak 16.

Elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo ili nadležna tijela za uspostavu i održavanje elektroničkog registra ili elektroničkih registara integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja.

U integriranoj zaštiti bilja i upotrebi sredstava za zaštitu bilja upotrebljavaju se elektronički registar ili registri koji sadržavaju najmanje informacije u skladu s člankom 15. stavkom 1. i 3. i koje se čuvaju u razdoblju od najmanje 10 godina od datuma unosa:

[...]

2. Registri iz stavka 1. dostupni su [...] **profesionalnim korisnicima** kako bi mogli unijeti zapise u elektroničku evidenciju u skladu s člankom 15.
3. [...]
4. [...]
5. Nadležna tijela iz stavka 1. razmjenjuju [...] podatke prikupljene u registrima u skladu sa stavkom 1. ovog članka s nacionalnim nadležnim tijelima zaduženima za provedbu direktiva 2000/60/EZ i (EU) 2020/2184, [...] ili ih njima **stavljaju na raspolaganje**, radi povezivanja tih podataka u anonimiziranom obliku s podacima o praćenju okoliša, podzemnih voda i kvalitete vode kako bi se unaprijedilo utvrđivanje, mjerenje i smanjenje rizika povezanih s upotrebom sredstava za zaštitu bilja.
6. Nadležna tijela iz stavka 1. nacionalnim statističkim tijelima osiguravaju pristup registrima iz stavka 1. radi razvoja, izrade i diseminacije službenih statistika.
7. [...]

Izmjena uvodne izjave 21.

21. Kako bi se provjerilo poštuju li profesionalni korisnici pravila integrirane zaštite bilja, trebalo bi održavati elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja u cilju provjere usklađenosti s **općim načelima** [...] integrirane zaštite bilja utvrđenima u ovoj Uredbi i podupiranja razvoja politike Unije. Pristup registru trebalo bi odobriti i nacionalnim statističkim tijelima za razvoj, izradu i diseminaciju službenih statistika u skladu s poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. [...] U **tim** registrima trebalo bi evidentirati sve preventivne mjere ili intervencije i [...] **opise** sukladnosti smjernica ili pravila za pojedine usjeve **ili sektore**.
-

⁷ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (*SL L 87, 31.3.2009., str. 164.*).

Članak 3.

(13) „bespilotni **sustav za raspršivanje iz zraka[...]**” znači svaka letjelica **s opremom za raspršivanje**, koja samostalno izvodi operacije ili je osmišljena da samostalno izvodi operacije ili da se njome upravlja na daljinu bez pilota u letjelici

(...)

(X) „Potvrda o osposobljavanju” znači dokaz o osposobljavanju koji bi se mogao predložiti kao potvrda o osposobljavanju ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar.

POGLAVLJE V.

**UPOTREBA, SKLADIŠTENJE I ODLAGANJE SREDSTAVA ZA
ZAŠTITU BILJA**

Članak 20.

Primjena sredstava za zaštitu bilja iz zraka

1. Primjena iz zraka je zabranjena.

2. Odstupajući od stavka 1., nadležno tijelo koje odredi država članica profesionalnom korisniku može dopustiti primjenu iz zraka **ako** [...]:
- a) ne postoji tehnički izvediva alternativna metoda primjene umjesto primjene iz zraka zbog nepristupačnog terena **ili**;
 - b) primjena iz zraka ima manje negativan **ili istovrijedan** učinak na ljudsko zdravlje i okoliš od bilo koje alternativne metode primjene [...], [...]

2.a **Dozvola za primjenu iz zraka na temelju članka 20. stavka 2. može se izdati samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:**

- a)** **uređaj za primjenu ugrađen u zrakoplov evidentiran je u elektroničkom registru uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu iz članka 33. stavka 1. i u skladu je sa zahtjevima iz Priloga IV.;**
- b)** **zrakoplov je opremljen priborom [...] i tehnologijom za preciznu primjenu sredstava za zaštitu bilja i smanjenje zanošenja prilikom raspršivanja;**
- c)** **sredstvo za zaštitu bilja može se primjenjivati iz zraka na temelju Uredbe (EZ) br. 1107/2009.**

3. **Zahtjev profesionalnog korisnika za izdavanje dozvole za primjenu iz zraka sadržava informacije koje dokazuju da su ispunjeni uvjeti iz stavaka 2. i 2(a).**

4. **Ako je izdana dozvola za primjenu iz zraka, [...] nadležno tijelo iz stavka 2. , najmanje dva dana prije datuma primjene iz zraka, objavljuje sljedeće informacije:**

- a)** **položaj i površinu na koje se odnosi primjena iz zraka označene na karti;**
- b)** **razdoblje valjanosti dozvole za primjenu iz zraka, najkraće moguće, koje je ograničeno točno definiranim datumom početka i završetka te ne premašuje 120[...] dana;**
- c)** **odgovarajuće vremenske uvjete koji omogućuju sigurnu primjenu;**
- d)** **naziv i broj odobrenja sredstva ili sredstava za zaštitu bilja;**
- e)** **uređaje za primjenu koji će se upotrebljavati i mjere za smanjenje rizika koje treba poduzeti.**

5. Profesionalni korisnik kojem je izdana dozvola za primjenu iz zraka najmanje dva dana prije datuma svake konkretne primjene iz zraka o tome postavlja obavijesti na granice područja koje će se tretirati **ili, ako na tim mjestima nije moguće postaviti obavijesti, one se postavljaju na javno dostupna mjesta.**

Članak 21.

[...] Primjena sredstava za zaštitu bilja iz zraka po određenim kategorijama [...] bespilotnih letjelica sustava za raspršivanje iz zraka

1. Ako određene kategorije bespilotnih **sustava za raspršivanje iz zraka** [...] ispunjavaju kriterije iz stavka 2., država članica primjenu iz zraka takvim bespilotnim **sustavima za raspršivanje iz zraka** [...] može izuzeti od zabrane iz članka 20. stavka 1. [...]

2. [...]Država članica može primjenu iz zraka bespilotnim **sustavom za raspršivanje iz zraka** [...] izuzeti od zabrane iz članka 20. stavka 1. ako čimbenici povezani s upotrebom bespilotnih **sustava za raspršivanje iz zraka** [...] pokazuju da su rizici od njihove upotrebe **jednaki ili** niži od rizika koji proizlaze iz drugih uređaja za primjenu [...]. Ti čimbenici **moгу**[...] uključivati kriterije koji se odnose na:
- a) tehničke specifikacije bespilotnih **sustava za raspršivanje iz zraka** [...];
 - b) vremenske uvjete [...];
 - c) **vrstu** područja koje treba prskati [...];
 - d) [...]
 - e) potencijalnu upotrebu bespilotne letjelice u kombinaciji s kinematičkom preciznom poljoprivredom u stvarnom vremenu u određenim slučajevima;
 - f) razinu osposobljavanja koja se zahtijeva za pilote koji upravljaju bespilotnom letjelicom;
 - g) [...]
3. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se ova Uredba dopunjuje kako bi se odredili precizni kriteriji u vezi sa [...] stavkom 2. nakon što tehnički napredak i znanstveni razvoj omoguće razradu takvih preciznih kriterija.

Članak 22.

Skladištenje, odlaganje i rukovanje

1. Do... [*Ured za publikacije: molimo unijeti datum početka primjene ove Uredbe*] države članice moraju uvesti učinkovite mjere i [...] potrebne strukture kako bi olakšale, na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi ili okoliš, sigurno **skladištenje, odlaganje i rukovanje** svih [...] sredstava za zaštitu bilja, razrijeđenih otopina koje sadržavaju sredstva za zaštitu bilja i sve ambalaže.
2. Kad je riječ o profesionalnim korisnicima, mjere iz stavka 1. obuhvaćaju detaljne zahtjeve o:
 - a) sigurnom skladištenju sredstava za zaštitu bilja i rukovanju njima, kao i njihovom razrjeđivanju i miješanju prije primjene;
 - b) rukovanju ambalažom i ostacima sredstava za zaštitu bilja;
 - c) čišćenju korištenih uređaja nakon primjene;
 - d) odlaganju **prazne ambalaže**, zastarjelih sredstava za zaštitu bilja i ostataka te njihove ambalaže.
3. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere u vezi sa sredstvima za zaštitu bilja koja su odobrena za neprofesionalne korisnike kako bi spriječile i, ako sprečavanje nije moguće, ograničile opasne radnje kod rukovanja. Te mjere mogu uključivati mjere koje se odnose na ograničenja veličine ambalaže ili spremnika. Tim se mjerama može predvidjeti da neprofesionalni korisnici smiju upotrebljavati samo sredstva za zaštitu bilja niskog rizika i druga sredstva za zaštitu bilja koja su u obliku formulacija spremnih za upotrebu, kao i upotreba sigurnosnog zatvarača ili uređaja za zaključavanje ambalaže ili spremnika.

4. Proizvođači, distributeri i profesionalni korisnici osiguravaju da se sredstva za zaštitu bilja **odobrena za profesionalnu upotrebu** skladište u [...] skladišnim prostorima [...] koji su izgrađeni tako da se spriječi neželjeno ispuštanje.

Proizvođači, distributeri i profesionalni korisnici osiguravaju da su lokacija, veličina, ventilacija i građevinski materijali skladišne jedinice prikladni za sprečavanje neželjenih ispuštanja i zaštitu zdravlja ljudi i okoliša.

[Članak 23. – premješten u poglavlje VII., članak 25.a]

POGLAVLJE VI.

PRODAJA SREDSTAVA ZA ZAŠTITU BILJA

Članak 24.

Zahtjevi za prodaju sredstava za zaštitu bilja

1. Distributer **može** [...] **profesionalnom korisniku** [...] ili njegovu predstavniku prodati sredstvo za zaštitu bilja odobreno za profesionalnu upotrebu samo [...] **ako** kupac ili predstavnik **u trenutku kupnje** [...] ima potvrdu o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za profesionalne korisnike izdanu u skladu s člankom 25.[...]
2. [...]

3. Distributer [...] **obavješćuje** kupca sredstva za zaštitu bilja **o važnosti pravilne upotrebe sredstava za zaštitu bilja u skladu s člankom 55. Uredbe (EZ) br. 1107/2009, među ostalim usklađivanjem s uvjetima navedenima na etiketi [...]**, te obavješćuje kupca o internetskim stranicama iz članka 27.
4. Distributer neprofesionalnim korisnicima pruža opće informacije o rizicima upotrebe sredstava za zaštitu bilja za zdravlje ljudi i okoliš, uključujući informacije o opasnostima, izlaganju, pravilnom skladištenju, rukovanju, primjeni i sigurnom odlaganju u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁸ te preporučuje alternativna **sredstva ili mjere za zaštitu bilja, uključujući** sredstva za zaštitu bilja s niskim rizikom **dostupna na tržištu države članice** i načine ublažavanja rizika prilikom korištenja sredstava za zaštitu bilja.
5. Svaki distributer osigurava **da je u trenutku prodaje dostupno** [...] osoblje koje ima potvrdu o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za distributere izdanu u skladu s člankom 25. [...] koje pruža odgovarajuće odgovore kupcima sredstava za zaštitu bilja [...] o upotrebi, povezanim rizicima za zdravlje i okoliš te odgovarajućim sigurnosnim uputama za upravljanje tim rizicima.
6. [...]

⁸ Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i o stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

POGLAVLJE VII.

OSPOSABLJAVANJE, INFORMIRANJE I PODIZANJE SVIJESTI

Članak 25.

Osposobljavanje i certifikacija

1. Nadležno tijelo imenovano u skladu sa stavkom 2. imenuje jedno ili više tijela za pružanje **barem** sljedećeg osposobljavanja, **koje je relevantno za određene skupine sudionika, o predmetima navedenima u Prilogu III.:**
 - a) početnog i naknadnog osposobljavanja profesionalnih korisnika, **među ostalim praktičnog osposobljavanja o upotrebi uređaja za primjenu za profesionalnu upotrebu [...];**
 - b) [...] **početnog i naknadnog osposobljavanja distributera;**
 - c) opsežnog osposobljavanja **i naknadnog osposobljavanja** savjetnika [...] s posebnim naglaskom na primjeni integrirane zaštite bilja.

2. Svaka država članica [...] imenuje **jedno** nadležno tijelo **ili više njih** odgovornih za:
- a) provedbu sustava osposobljavanja i certifikacije za cjelokupno osposobljavanje iz stavka 1.; [...]
 - b) izdavanje i obnavljanje potvrda o osposobljavanju[...];
 - c) nadzor nad time da **imenovano tijelo ili tijela koja provode osposobljavanje** [...] obavlja zadaće iz stavka 1. [...]
3. Osposobljavanje iz stavka 1. moglo bi biti dio aktivnosti osposobljavanja koje su uspostavile države članice u skladu s člankom 78. Uredbe (EU) 2021/2115.

4. Potvrda o osposobljavanju [...] sadržava **barem** sljedeće informacije:
- a) naziv ili ime i prezime profesionalnog korisnika, distributera ili savjetnika kojem je pruženo osposobljavanje;
 - b) [...]
 - c) vrstu osposobljavanja koje se provodi, ako država članica različitim kategorijama profesionalnih korisnika, distributera ili savjetnika pruža različite vrste osposobljavanja;
 - d) datum dokazivanja dostatnog poznavanja relevantnih predmeta navedenih u Prilogu III. **ispitom ili testiranjem**;
 - e) naziv tijela koje je provelo osposobljavanje;
 - f) [...]
 - g) razdoblje valjanosti [...].
5. [...]
6. Potvrda o osposobljavanju [...] vrijedi **najviše** [...] **pet** godina [...].

7. Podložno stavku 6., potvrda o osposobljavanju [...] izdaje se ili obnavlja samo ako nositelj potvrde **o osposobljavanju** [...] dokaže zadovoljavajuće završeno [...] osposobljavanje [...] iz stavka 1. [...] **i položi ispit ili testiranje o predmetima obuhvaćenima osposobljavanjem.**
8. Neovisno o stavku 6., potvrda o osposobljavanju može se izdati osobi koja može dokazati [...] osposobljavanje na temelju formalnih kvalifikacija kojima se dokazuje [...] znanje o predmetima navedenima u Prilogu III. **koje je istovrijedno znanju** [...] koje bi se steklo osposobljavanjem iz stavka 1.
9. Nadležno tijelo imenovano u skladu sa stavkom 2. ili imenovano tijelo iz stavka 1. povlači potvrdu o osposobljavanju ako je neispravno izdana ili obnovljena [...].
10. Komisija je u skladu s člankom 40. ovlaštena donijeti delegirane akte kojima se mijenja Prilog III. kako bi se u obzir uzeo tehnički napredak i znanstveni razvoj.
- 10.a. Potvrde o osposobljavanju izdane na temelju Direktive 2009/128/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u postizanju održive upotrebe pesticida vrijede do isteka njihova izvornog razdoblja valjanosti.**

Uvodna izjava 30.

30. Nužno je da države članice uspostave sustave osnovnog i naknadnog osposobljavanja za distributere, savjetnike i profesionalne korisnike sredstava za zaštitu bilja i sustave [...] za evidentiranje takva osposobljavanja **i pružanje dokaza o njemu**, kako bi se osiguralo da su ti subjekti u potpunosti svjesni mogućih rizika za zdravlje ljudi i za okoliš te da su upoznati s primjerenim mjerama za što je moguće veće smanjenje rizika. **Dokaz o osposobljavanju mogao bi se predložiti kao potvrda o osposobljavanju ili dokaz o upisu u središnji elektronički registar.** Osposobljavanje savjetnika trebalo bi biti opsežnije od osposobljavanja distributera i profesionalnih korisnika jer oni moraju moći poduprijeti pravilnu provedbu integrirane zaštite bilja i pravila za pojedine usjeve. Upotreba ili kupnja sredstva za zaštitu bilja odobrenog za profesionalnu upotrebu mora biti ograničena na osobe koje posjeduju potvrdu o osposobljavanju, **a distribucija sredstava za zaštitu bilja odobrenih za profesionalnu upotrebu mora biti ograničena na distributere koji imaju na raspolaganju osoblje koje posjeduje potvrdu o osposobljavanju za pružanje odgovarajućih odgovora kupcima sredstava za zaštitu bilja u pogledu njihove upotrebe, povezanih rizika za zdravlje i okoliš i odgovarajućih sigurnosnih uputa za upravljanje tim rizicima. Osim toga, savjete o upotrebi sredstava za zaštitu bilja profesionalnom korisniku mogu pružati samo osobe koje posjeduju potvrdu o osposobljavanju. Također [...],** kako bi se osigurala sigurna upotreba sredstava za zaštitu bilja za zdravlje ljudi i okoliš, od distributera bi trebalo zahtijevati da i profesionalnim i neprofesionalnim kupcima sredstava za zaštitu bilja na prodajnom mjestu pružaju informacije o tom proizvodu.

Članak [...] 25.a

Savjeti o upotrebi sredstava za zaštitu bilja

1. Savjete o upotrebi sredstva za zaštitu bilja profesionalnom korisniku smije davati samo savjetnik kojemu je izdana potvrda o osposobljavanju na temelju pohađanja tečajeva za savjetnike u skladu s člankom 25. [...]. **Savjetnici pružaju savjete kojima se uzimaju u obzir primjenjiva pravila i smjernice za pojedine usjeve iz članka 14. ili opća načela integrirane zaštite bilja iz članka 13.** *[zadnja rečenica premještena je iz članka 12. stavka 2.]*

Članak 26.

Neovisni sustav za savjetovanje

1. Svaka država članica imenuje [...] **jedno** nadležno **tijelo ili više njih** [...] za uspostavu, nadzor i praćenje rada sustava neovisnih savjetnika za profesionalne korisnike. Taj sustav može koristiti nepristrane savjetnike za poljoprivredna gospodarstva iz članka 15. Uredbe (EU) br. 2021/2115, koji se mogu financirati na temelju članka 78. iste uredbe **i ako se savjetnici redovito osposobljavaju na temelju članka 25. ove Uredbe.**
2. Nadležna [...] **tijela** iz stavka 1. **usvajaju propise kako bi** osigurala da je svaki savjetnik registriran u sustavu iz tog stavka [...] **neovisan („neovisni savjetnik”) i pri tome određuju pravila za izbjegavanje sukoba interesa.** [...] **Tim se pravilima osobito osigurava da se neovisni savjetnik** ne nađe u situaciji koja bi izravno ili neizravno mogla utjecati na njegovu sposobnost da nepristrano obavlja svoje profesionalne dužnosti.

3. Svaki profesionalni korisnik savjetuje se, **u skupinama ili pojedinačno**, s neovisnim savjetnikom najmanje **svake tri** [...] godine radi dobivanja strateških savjeta iz stavka 4.
4. [...] **Neovisni** savjetnik iz stavka 3. daje strateške savjete **barem** o sljedećim temama [...]:
- a) [...]
 - b) provedba integrirane zaštite bilja, **u skladu s općim načelima iz članka 13.;**
 - c) **upotreba** preciznih tehnika [...] [...] **i inovativna primjena tehnologija, ako je to primjenjivo;**
 - d) [...]
 - e) [...] mjerama za učinkovito smanjenje rizika od takve upotrebe za zdravlje ljudi i okoliš, a posebno za bioraznolikost, uključujući oprašivače, a to obuhvaća mjere i tehnike za smanjenje rizika.

Uvodna izjava 21.

21. Kako bi se osigurao planirani pristup tehnikama suzbijanja štetnih organizama tijekom niza razdoblja rasta s ciljem što većeg smanjenja upotrebe kemijskih sredstava za zaštitu bilja te kako bi se osigurala pravilna provedba integrirane zaštite bilja, od profesionalnih korisnika trebalo bi zahtijevati da se redovito savjetuju s osposobljenim i neovisnim savjetnicima za zaštitu bilja kako bi se sredstva za zaštitu bilja upotrebljavala samo kao krajnja mjera. **Takvo savjetovanje može, na primjer, biti u obliku posjeta poljoprivrednom gospodarstvu ili sastanka na daljinu ili sastanka uživo sa skupinom profesionalnih korisnika koji se suočavaju sa sličnim poljoprivrednim izazovima. Kako bi se postigli ti ciljevi, profesionalni korisnici trebali bi imati pristup najkvalitetnijim strateškim savjetima. Stoga bi neovisni savjetnici trebali biti nepristrani i lišeni izravnog ili neizravnog sukoba interesa do kojeg bi moglo doći ako je savjetnik bio uključen u komercijalnu prodaju sredstava za zaštitu bilja i izravno profitirao od te prodaje ili ako je savjetnik bio redovito angažiran kao savjetnik za komercijalnu operaciju prodaje sredstava za zaštitu bilja.**

Članak 27.

Informiranje i podizanje svijesti

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo za pružanje **znanstveno utemeljenih** informacija javnosti **i neprofesionalnim korisnicima**, posebno programima za dizanje svijesti, u vezi s rizicima povezanim s upotrebom sredstava za zaštitu bilja.
2. Nadležno tijelo iz stavka 1. **na** internetskim stranicama [...] **pruža točne i uravnotežene** informacije o rizicima povezanim s upotrebom sredstava za zaštitu bilja. Te se informacije mogu pružiti izravno ili navođenjem poveznica na odgovarajuće internetske stranice drugih nacionalnih ili međunarodnih tijela.

3. Internetske stranice **iz** [...] stavka 2. sadržavaju **znanstveno utemeljene** informacije o sljedećim temama:
- a) potencijalnim rizicima za zdravlje ljudi i okoliš u obliku akutnih ili kroničnih učinaka povezanih s upotrebom sredstava za zaštitu bilja;
 - b) načinu na koji se potencijalni rizici iz točke (a) mogu ublažiti;
 - c) alternativama kemijskim sredstvima za zaštitu bilja;
 - d) postupku za odobravanje aktivnih tvari i sredstava za zaštitu bilja;
 - e) dozvolama dodijeljenima na temelju članka 18. ili članka 20.;
 - f) poveznici na internetske stranice iz članka 7.;
 - g) pravima trećih strana da zatraže pristup informacijama o upotrebi sredstava za zaštitu bilja obraćanjem relevantnom nadležnom tijelu u skladu s člankom 67. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009.

Članak 28.

Informacije o akutnom i kroničnom trovanju

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo za održavanje ili uspostavu sustava za prikupljanje i čuvanje sljedećih informacija o slučajevima akutnog i, **ako je to moguće**, kroničnog trovanja do kojih je došlo zbog izloženosti osoba sredstvima za zaštitu bilja:
 - a) **ako su te informacije dostupne**, naziva i broja odobrenja sredstva za zaštitu bilja i aktivne tvari (ili više njih) uključenih u slučaj akutnog ili kronično trovanja;
 - b) broja otrovanih osoba;
 - c) simptoma trovanja;
 - d) **ako su te informacije dostupne**, trajanje i ozbiljnost simptoma;
 - e) **ako su te informacije dostupne**, je li potvrđen akutni ili kronični incident trovanja uzrokovan:
 - i) pravilnom upotrebom sredstva za zaštitu bilja;
 - ii) zloupotrebom sredstva za zaštitu bilja;
 - iii) upotrebom sredstva za zaštitu bilja koje nije odobreno ili
 - iv) namjernim gutanjem ili izlaganjem.
2. Do 31. kolovoza svake godine svaka država članica Komisiji podnosi **sažeto** izvješće koje sadržava sljedeće informacije:
 - a) broj slučajeva akutnog i, **ako je to moguće**, kroničnog trovanja uzrokovanih izloženošću osoba sredstvima za zaštitu bilja tijekom prethodne kalendarske godine;
 - b) informacije iz stavka 1. o svakom slučaju trovanja.

3. Komisija donosi provedbene akte kako bi utvrdila format za podnošenje informacija i podataka iz stavka 2. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 41. stavka 2.

PRILOG III.

TEME OSPOSoblJAVANJA IZ ČLANKA 25.

1. [...] **R**[...] relevantno zakonodavstvo koje se odnosi na sredstva za zaštitu bilja, njihovu upotrebu i rizik od sredstava za zaštitu bilja, a posebno ova Uredba. Iako nije isključivo, sljedeće zakonodavstvo **može biti relevantno za pojedinačne skupine sudionika osposobljavanja** [...]:

Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁹

Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰

Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹

Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća¹²

Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹³

⁹ Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

¹⁰ Uredba (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla i o izmjeni Direktive Vijeća 91/414/EEZ (SL L 70, 16.3.2005., str. 1.).

¹¹ Uredba (EU) br. 528/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o stavljanju na raspolaganje na tržištu i upotrebi biocidnih proizvoda (SL L 167, 27.6.2012., str. 1.).

¹² Uredba (EZ) br. 1185/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o statističkim podacima o pesticidima (SL L 324, 10.12.2009., str. 1.).

¹³ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴

Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵

Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶

Direktiva 2009/127/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷

Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸

Direktiva Vijeća 89/391/EEZ¹⁹

-
- ¹⁴ Uredba (EU) 2017/625 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o službenim kontrolama i drugim službenim aktivnostima kojima se osigurava primjena propisa o hrani i hrani za životinje, pravila o zdravlju i dobrobiti životinja, zdravlju bilja i sredstvima za zaštitu bilja, o izmjeni uredaba (EZ) br. 999/2001, (EZ) br. 396/2005, (EZ) br. 1069/2009, (EZ) br. 1107/2009, (EU) br. 1151/2012, (EU) br. 652/2014, (EU) 2016/429 i (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća, uredaba Vijeća (EZ) br. 1/2005 i (EZ) br. 1099/2009 i direktiva Vijeća 98/58/EZ, 1999/74/EZ, 2007/43/EZ, 2008/119/EZ i 2008/120/EZ te o stavljanju izvan snage uredaba (EZ) br. 854/2004 i (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 89/608/EEZ, 89/662/EEZ, 90/425/EEZ, 91/496/EEZ, 96/23/EZ, 96/93/EZ i 97/78/EZ te Odluke Vijeća 92/438/EEZ (Uredba o službenim kontrolama) (SL L 95, 7.4.2017., str. 1.).
- ¹⁵ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (SL L 435, 6.12.2021., str. 1.).
- ¹⁶ Direktiva 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima o izmjeni Direktive 95/16/EZ (*SL L 157, 9.6.2006., str. 24.*).
- ¹⁷ Direktiva 2009/127/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2006/42/EZ u pogledu strojeva za primjenu pesticida (SL L 310, 25.11.2009., str. 29.).
- ¹⁸ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike (*SL L 327, 22.12.2000., str. 1.*).
- ¹⁹ Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL L 183, 29.6.1989., str. 1.).

Direktiva Vijeća 89/656/EEZ²⁰

Direktiva Vijeća 98/24/EZ²¹

Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²²

Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²³

Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća²⁴

Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća²⁵

2. Postojanje nezakonitih i krivotvorenih sredstava za zaštitu bilja i rizici od njih, metode prepoznavanja takvih proizvoda te sankcije povezane s prodajom ili upotrebom nezakonitih sredstava za zaštitu bilja.

²⁰ Direktiva Vijeća 89/656/EEZ od 30. studenoga 1989. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za upotrebu osobne zaštitne opreme na radnom mjestu (treća pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 393, 30.12.1989., str. 18.).

²¹ Direktiva Vijeća 98/24/EZ od 7. travnja 1998. o zaštiti zdravlja i sigurnosti radnika na radu od rizika povezanih s kemijskim sredstvima (SL L 131, 5.5.1998., str. 11.).

²² Direktiva 2004/37/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o zaštiti radnika od rizika zbog izloženosti karcinogenim ili mutagenim tvarima na radu (SL L 158, 30.4.2004., str. 50.).

²³ Direktiva 2009/104/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o minimalnim sigurnosnim i zdravstvenim zahtjevima za sigurnost i zdravlje radnika pri upotrebi radne opreme na radu (druga pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 260, 3.10.2009., str. 5.).

²⁴ Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

²⁵ Direktiva 2008/68/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. rujna 2008. o kopnenom prijevozu opasnih tvari (SL L 260, 30.9.2008., str. 13.).

3. Opasnosti i rizici povezani sa sredstvima za zaštitu bilja te kako ih prepoznati i **spriječiti** [...], uključujući sljedeće teme:
- a) rizici za zdravlje ljudi;
 - b) simptomi trovanja sredstvima za zaštitu bilja i odgovarajuće mjere prve pomoći u slučaju takvog trovanja;
 - c) rizici za bilje koje ne pripada ciljnoj skupini i kukce, divlju floru i faunu, bioraznolikost i općenito za okoliš.
4. Strategije i tehnike integrirane zaštite bilja, strategije i tehnike integriranog upravljanja usjevima, načela ekološke poljoprivrede, biološke metode suzbijanja štetnih organizama, metode suzbijanja štetnih organizama, obveza primjene integrirane zaštite bilja iz članaka 12. i 13. ove Uredbe te obveza unošenja zapisa u elektronički registar integrirane zaštite bilja i upotrebe sredstava za zaštitu bilja, kako je utvrđeno u članku 14. ove Uredbe.
5. Kad su potrebna sredstva za zaštitu bilja, kako za određeni problem s određenim štetnim organizmom u pojedinoj situaciji odabrati sredstvo za zaštitu bilja s najmanjim nuspojavama za zdravlje ljudi, za organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini i za okoliš od svih odobrenih sredstava.

6. Mjere za smanjenje rizika za ljude, organizme koji ne pripadaju ciljnoj skupini i okoliš, uključujući:
- a) sigurni radni postupci pri skladištenju i miješanju sredstava za zaštitu bilja te rukovanju sredstvima za zaštitu bilja;
 - b) sigurni radni postupci pri zbrinjavanju prazne ambalaže, ostalih onečišćenih materijala i viška sredstava za zaštitu bilja (uključujući smjese iz spremnika uređaja za primjenu), bilo u koncentratu bilo u razrijeđenom obliku;
 - c) preporučeni načini **sprječavanja** [...] izloženosti subjekata (uključujući osobnu zaštitnu opremu);
 - d) informacije o ispravnom i sigurnom odlaganju sredstava za zaštitu bilja koja više nisu odobrena i kojima je isteklo razdoblje odgode za upotrebu u skladu s člankom 20. stavkom 2. ili člankom 46. Uredbe 1107/2009.
7. Postupci pripreme uređaja za primjenu za rad, uključujući kalibraciju, uz najmanji mogući rizik za korisnika, ostale osobe, vrste životinja i bilja koje ne pripadaju ciljnoj skupini, bioraznolikost i okoliš, uključujući vodne resurse.
8. Praktično osposobljavanje o korištenju uređaja za primjenu i njihovu održavanju, o mjerama za ublažavanje rizika, uključujući posebne tehnike raspršivanja, o upotrebi novih tehnologija, uključujući precizne tehnike [...], te o tehničkoj provjeri prskalica u upotrebi i načina poboljšanja kvalitete raspršivanja. U okviru tog predmeta posebna pozornost posvećuje se mlaznicama koje smanjuju zanošenje pri raspršivanju i preporukama proizvođača u pogledu optimalnih uvjeta njihove upotrebe. Posebni rizici povezani s korištenjem uređaja za ručnu primjenu ili leđnih prskalica te odgovarajuće mjere za upravljanje rizikom. Praktično osposobljavanje obuhvaća i posebne rizike povezane sa sjetvom sjemena tretiranog sredstvima za zaštitu bilja.
9. Hitne mjere za zaštitu zdravlja ljudi i okoliša, uključujući vodne resurse u slučaju slučajnog izlivanja i onečišćenja i kod ekstremnih vremenskih prilika pri kojima bi moglo doći do izluživanja sredstava za zaštitu bilja.

10. Posebna pažnja u osjetljivim područjima kako su definirana člankom 3. stavkom 16. [...] ove Uredbe i zaštićenim područjima utvrđenima člancima 6. i 7. Direktive 2000/60/EZ te svijest o onečišćenju uzrokovanom određenim sredstvima za zaštitu bilja u njihovim regijama.
11. Ustanove za praćenje zdravlja i pristup zdravstvenoj skrbi kojima se mogu prijaviti informacije o akutnom i kroničnom trovanju.
12. Vođenje evidencije o prodaji, kupnji i upotrebi sredstava za zaštitu bilja u skladu s relevantnim zakonodavstvom.
13. Kako smanjiti na najmanju moguću mjeru ili izbjeći primjenu određenih sredstava za zaštitu bilja koja su razvrstana kao „štetna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima”, „vrlo otrovna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima” ili „otrovna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima” u skladu s Uredbom (EZ) 1272/2008 na cestama, željezničkim prugama, jako poroznim površinama ili drugoj infrastrukturi u blizini površinskih ili podzemnih voda ili duž njih ili na vodonepropusnim površinama na kojima postoji visoki rizik otjecanja u površinske vode ili u sustav odvodnje.

14. Zaštita vodnog okoliša i zaliha pitke vode od utjecaja sredstava za zaštitu bilja, uključujući u odnosu na sljedeća područja:

- a) upotreba sredstava za zaštitu bilja u skladu s ograničenjima navedenima na etiketi u skladu s člankom 31. stavkom 4. točkom (a) Uredbe (EZ) br. 1107/2009, dajući pritom prednost sredstvima za zaštitu bilja koja nisu klasificirana kao „(vrlo) postojana”, „(vrlo) bioakumulativna”, „vrlo otrovna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima”, „otrovna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima” ni „štetna za vodeni okoliš s dugotrajnim učincima” u skladu s Uredbom (EZ) br. 1272/2008²⁶ niti sadržavaju prioritetne tvari uvrštene na popis koji je Komisija donijela u skladu s člankom 16. Direktive 2000/60/EZ, provedene direktivama 2008/105/EZ i 2013/39/EU, ni pesticide koji su utvrđeni kao onečišćujuće tvari specifične za riječni sliv u skladu s Prilogom V. točkom 1.2.6. Direktive 2000/60/EZ, posebno oni koji utječu na vodu koja se upotrebljava za zahvaćanje pitke vode u skladu s člankom 7. Direktive 2000/60/EZ i Direktivom (EU) 2020/2184;
- b) potencijalne opasnosti i rizici za zdravlje ljudi i okoliš koji proizlaze iz upotrebe sredstava za zaštitu bilja, kao i metode za smanjenje na najmanju moguću mjeru emisija u okoliš i profesionalne izloženosti opasnijim sredstvima za zaštitu bilja;
- c) upotreba tehnologije za smanjenje zanošenja za sve oranične usjeve;
- d) primjena mjera ublažavanja kojima se smanjuje rizik onečišćenja izvan tretirane površine zbog zanošenja, drenažnog ili površinskog otjecanja, uključujući naročito obvezne zaštitne zone u blizini površinskih vodotoka, podzemnih voda i vodonosnika;

²⁶ Uredba (EZ) br. 1272/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o razvrstavanju, označivanju i pakiranju tvari i smjesa, o izmjeni i stavljanju izvan snage Direktive 67/548/EEZ i Direktive 1999/45/EZ i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1907/2006 (SL L 353, 31.12.2008., str. 1.).

[...]
